



БИЗНЕС ПЛАН
БИС/ТК 58
„КАБЕЛНИ ИЗДЕЛИЯ”

1 БИЗНЕС СРЕДА НА БИС/ТК

1.1 Описание на бизнес средата

Следните политически, икономически, технически, регулаторни и социални фактори описват бизнес средата на сектора, свързан с областта на БИС/ТК 58, които могат да повлияят значително на процеса на разработване и на съдържанието на стандартите:

БИС/ТК 58 *Кабелни изделия* при БИС е работен орган за разработване на стандарти в областта на неизолирани проводници, силови и контролни кабели, съобщителни кабели, радиочестотни кабели, оптично-влакнести кабели, инсталационни проводници, емайлирани и намотъчни проводници, кабелна арматура, методи за изпитване, материали и елементи за кабелни изделия.

През всичките тези години на ползотворна работа БИС/ТК 58 *Кабелни изделия* участва в разработването на стандарти чрез доброволното участие на представители и експерти на производители, научни организации и институти, които и понастоящем участват активно в стандартизационната дейност на техническия комитет.

1.3 Област на дейност на БИС/ТК 58

Дейността на БИС/ТК 58 включва стандартизация на следните видове продукти:

I. Голи усукани проводници

1. Многожични жила
2. Проводници неизолирани медни за въздушно окачване
3. Проводници неизолирани алуминиеви и алуминиево-стоманени за въздушно окачване

II. Проводници и шнулове.

1. Инсталационни проводници.
2. Монтажни проводници.
3. Автомобилни проводници.
4. Топлоустойчиви, звънчеви, емайлирани, намотъчни и други проводници.
5. Проводници за битови електрически уреди и апарати.
6. Проводници за въздушно окачване

III. Кабели за пренасяне, разпределение и захранване с ел. енергия.

1. Силови кабели за ниско, средно и високо напрежение с медно или алуминиево токопроводимо жило.

- а) Кабели с поливинилхлоридна изолация и обвивка.
- б) Кабели с полиетиленова изолация и обвивка.
- в) Безхалогенни силови кабели.

- г) Шлангови кабели с каучукова изолация.
- д) Силови кабели, неразпространяващи горенето.
- е) Силови кабели за средно и високо напрежение с изолация от химически омрежен полиетилен

2. Кабели за въздушно окачване.

IV. Кабели за контрол, управление и сигнализация.

- 1. Контролни кабели с поливинилхлоридна изолация и обвивка.
- 2. Контролни кабели с полиетиленова изолация.
- 3. Каучукови контролни шлангови кабели.
- 4. Безхалогенни контролни кабели.
- 5. Сигнални кабели.
- 6. Плоски контролни кабели.
- 7. Полипропиленови, топлоустойчиви, студоустойчиви и др. кабели за контрол, управление и сигнализация, както и такива неразпространяващи горенето.

V. Кабели за предаване на информация и данни.

- 1. Кабели за свързване на (далеко-)съобщителни уредби, информационно-обработващи системи, електронни блокове и съоръжения.
- 2. Радиочестотни кабели.
 - а) Радиочестотни коаксиални кабели.
 - радиочестотни коаксиални кабели с плътна изолация.
 - радиочестотни коаксиални кабели с пореста изолация.
 - б) Радиочестотни симетрични кабели.
- 3. Кабели за компютърни системи и системи за управление на процеси.
- 4. Радиотранслационни и телефонни проводници.
- 5. Тончестотни проводници.

VI. Оптично-влакнести кабели.

VII. Корабни кабели

- 1. Силови корабни кабели.
- 2. Контролни корабни кабели.

В областта на дейност на БИС/ТК 58 към момента действащите стандарти са 643, от които 93 са стандарти, разработени на национално ниво.

БИС/ТК 58 е огледален на следните европейски и международни технически комитети и подкомитети:

CLC/TC 20, IEC/TC 20 *Electric cables* [Електрически кабели]

CLC/TC 46X, IEC/TC 46 *Communication cables* [Съобщителни кабели]

CLC/TC 55, IEC/TC 55 *Winding wires* [Намотъчни проводници]

CLC/SC 46XA, IEC TC 46/SC A *Coaxial cables* [Коаксиални кабели]

CLC/SC 46XC *Multicore, multipair and quad data communication cables* [Многожилни, многожфтови и с четворки съобщителни кабели за предаване на данни]

CLC/SR 46 C, IEC/TC 46/SC 46C Wires and symmetric cables [Проводници и симетрични кабели]

CLC/SR 7 IEC TC 7X Overhead electrical conductors [Проводници за въздушни електрически линии]

CLC/BTTF 129-1 Thermal resistant aluminium alloy wire for overhead line conductor [Проводници от термоустойчиви алуминиеви сплави за въздушни линии]

CLC/BTTF 132-1 Aluminium conductors steel supported (ACSS type) for overhead electrical lines [Алуминиеви проводници със стоманена носеща сърцевина за въздушни електрически линии]

БИС/ТК 58 участва в разработването на европейски стандарти за широка гама от продукти.

Ролята на стандартите в областта на дейност на ТК 58 е изключително важна, като целта е освен да насърчава иновациите и конкурентоспособността на кабелните изделия, да гарантира и безопасност на потребителите на тези кабелни изделия.

1.4 Количествени индикатори на бизнес средата

Следните количествени индикатори описват бизнес средата с цел да се даде подходяща информация в подкрепа на дейностите на БИС/ТК 58 *Кабелни изделия*.

Развитие в световен мащаб

Обществото ни се нуждае от качествени, безопасни, надеждни и устойчиви кабелни изделия, които варират от захранване с ниско напрежение до транспортни кабели за високо напрежение.

Общият обем на кабелния пазар следва общите тенденции, по-специално развитието на брутния вътрешен продукт. Ежедневното ценообразуване се влияе от глобалните колебания на цените на петрола и металите. Сливанията на компании, както сред производителите, така и сред други заинтересовани страни, стимулират интернационализацията и рационализацията на стандартите. Продуктовите стандарти за кабели за фиксирана инсталация (за строителни инсталации, както и за разпределителна и транспортна инфраструктура) отразяват националните монтажни практики и покриват специфични регионални/ национални изисквания.

Развитие в България

През 90-те години секторът се реструктурира относително успешно – собственост, продуктова гама, пазари.

Приходите от продажби на кабелни изделия за 2016 г. възлизат на 204,7 млн. лева от 11 предприятия на територията на страната. От сектора *Електропромишленост* кабелите и кабелните комплекти заемат 5% от годишния оборот. Не е за пренебрегване и работещият квалифициран персонал. В страната има 5 технически университета и над 130 професионални училища с преподаване на електротехника.

Местният пазар е малък за ефективното производство, но пък има износ за Европейския пазар, за страни от близкия изток, за Грузия, Казахстан, тъй като кабелната ни индустрия е конкурентоспособна.

Важността на сектора за българската икономика и необходимостта от реализацията на продуктите на външния пазар обуславя и необходимостта от използването на европейските и международни стандарти за проводници, кабели и кабелни комплекти в България.

2 ПОЛЗИ, ОЧАКВАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 58

БИС/ТК 58 *Кабелни изделия* реализира стандартизационната дейност в областта на електрически кабели (силови кабели и контролни кабели с медни жила), съобщителни кабели, коаксиални кабели, симетрични кабели, многожилни, многочифтови и с четворки съобщителни кабели за предаване на данни, проводници за въздушни електрически линии, проводници от термоустойчиви алуминиеви сплави за въздушни линии, намотъчни проводници, алуминиеви

проводници със стоманена носеща сърцевина за въздушни електрически линии и комплектни шнулове и такива за взаимосвързвания.

Основната социална, политическа и икономическа полза от дейността на БИС/ТК 58 *Кабелни изделия* е насочена към спазване на европейското техническо законодателство, като продуктите са съобразени с изискванията на действащите европейски директиви и нормативни разпоредби с цел повишаване на безопасността на потребителите на тези кабелни продукти от сектор електротехника.

Очакваните ползи за бизнеса са:

- подобряване на качеството на разработваните кабелни изделия;
- повишаване на конкурентоспособността на фирмите и запазване на пазарните позиции на европейския пазар;
- модернизиране на производствените процеси и свързаните с тях процеси за управление, водещи до нарастване на производителността и намаляване на разходите;
- разработване на нови иновативни продукти, съответстващи на съвременните тенденции;
- създаване на среда за срещи на конкурентите с цел осигуряване на безопасност и високо качество на кабелните изделия.

Технологични промени и главни иновации в кабелните изделия:

- Стандартите в посочения сектор въвеждат и представят иновациите на тези продукти;
- Процесът на разработването на стандарти в областта на кабелните изделия се базира на технологичното, научното и нормативното развитие, представяне на добри практики в областта на изпитванията и оценките от тези изпитвания.

Социални промени:

- Ролята на стандартите е да увеличават доверието на производителите и потребителите в качеството и сигурността на кабелните изделия (кабели, проводници и кабелни комплекти), разработени по съответните стандарти, въвеждащи най-новите изисквания към конструкции и използван материал.

3 УЧАСТИЕ В ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 58

Членуването в Българския институт за стандартизация е доброволно. Членове на БИС могат да бъдат юридически лица, които желаят да подкрепят дейността по националната стандартизация и са съгласни да спазват устава на БИС. В работата на Техническите комитети вземат участие упълномощени представители на членовете на БИС, които ги представляват по всички въпроси, свързани с дейността по стандартизация.

Към момента в БИС/ТК 58 членуват предимно производители, търговски фирми, органи на държавната власт, заинтересовани от дейността на ТК 58.

4 ЦЕЛИ НА БИС/ТК И СТРАТЕГИИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ

4.1 Определяне на целите на БИС/ТК

Главната цел на БИС/ТК 58 *Кабелни изделия* е да въвежда с превод на български език европейските (EN) и международните стандарти (IEC), при необходимост да разработва български стандарти на национално ниво, като не влиза в противоречие с правилата на CENELEC, да следи и своевременно да разпространява информацията за европейските и международните стандарти на български език в областта на ТК 58, необходима за производителите, потребителите и износителите на тези изделия.

Хармонизираните стандарти в областта на електротехническите изделия целят да се гарантира, че на пазара на Европейския съюз се пускат само безопасни продукти. От съществено значение е техническият комитет да поддържа и актуализира фонда от

национални стандарти чрез провеждане на периодичен преглед на стандартите на национално ниво (93 на брой).

4.2 Стратегии за постигане на целите на БИС/ТК

В БИС/ТК 58 се въвеждат с превод на български език с приоритет терминологични и основни стандарти, в които са включени най-важните технически изисквания, методи за изпитване на кабели, проводници и други кабелни изделия, които са ключови за разработването на поредицата от части на съответния европейски стандарт.

По отношение на разширяване на дейността на БИС/ТК се правят проучвания за привличане на повече фирми, производители, потребители и търговци, които да вземат активно участие със своите водещи експерти в работата на ТК.

За осъществяване на своите цели БИС/ТК 58 работи в сътрудничество със следните ТК:

БИС/ТК 1 Пожаро- и взривозащита

БИС/ТК 76 Каучук

БИС/ТК 72 Електрически апарати за ниско напрежение

БИС/ТК 75 Електромагнитна съвместимост

Не на последно място се правят проучвания експерти от членовете на БИС/ТК 58 да участват в работата на европейско и международно ниво (CENELEC, IEC).

4.3 Аспекти на околната среда

Опазването на околната среда е важен критерий при разработването на европейски и международни стандарти и в обхвата на БИС/ТК 58. В предприятията на територията на страната ни се работи активно по отношение опазването на околната среда, като се спазват директивите, свързани с опазване на околната среда. Чрез мониторинг на въздуха, водите, отпадъците и химическите вещества се следи за изпълнението на общите и конкретни цели, за да няма несъответствие при отчитане на приложимите закони и други изисквания.

5 ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РАБОТНАТА ПРОГРАМА НА БИС/ТК

Работната програма е разнородна и изисква участници с широки познания и специализирани познания в конкретната тема. Ресурсите и постоянната мотивация на всички заинтересовани страни са решаващи фактори за изпълнението на работната програма на БИС/ТК 58.

Необходимо е непрекъснато следене на развитието на кабелната промишленост и привличане на повече членове на БИС/ТК, за да може оптимално да се реализира работната програма, като се използва международна програма FPA за въвеждане на стандарти с превод на български език, което ще улесни максимално производителите и потребителите на стандарти.